

Profesorowie
Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Gdańskiego

Profesorowie
Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Gdańskiego

Księga 55-lecia
1970–2025

pod redakcją
Andrzeja Szmyta

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2025

Recenzent
Prof. dr hab. Zbigniew Witkowski

Redaktor Wydawnictwa
Joanna Kamień

Projekt graficzny
Kaja Mucha

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Portrety zmarłych profesorów WPIA UG
Jacek Jaśkowiak

Zdjęcia dziekanów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego
pochodzą z Archiwum WPIA UG

Publikacja sfinansowana ze środków
Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-711-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa Wydawnictwa UG
wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Słowo wstępne (*Wojciech Zalewski*) – 11

Słowo wstępne od redaktora książki jubileuszowej (*Andrzej Szmyt*) – 13

Rozdział I

Dziekani Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego

Stanisław Matysik – 19

Donald Roman Steyer – 23

Tomasz Langer – 27

Andrzej Sylwestrzak – 31

Jan Grajewski – 37

Andrzej Pułło – 43

Andrzej Szmyt – 49

Michał Wojciech Płachta – 55

Jarosław Warylewski – 59

Jakub Stelina – 63

Wojciech Zalewski – 67

Rozdział II
In memoriam. Zmarli Profesorowie
Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego

Wojciech Adamczak	– 75
Marian Cieślak	– 79
Jerzy Ciszewski	– 85
Sławomir Dalka	– 89
Wacław Dawidowicz	– 93
Czesław Jackowiak	– 97
Zbigniew Jaśkiewicz	– 101
Jadwiga Jaśkiewiczowa	– 105
Lech Kaczyński	– 109
Alicja Kędzierska-Cieślak	– 113
Zygmunt Kornacki	– 117
Roman Korolec	– 119
Kazimierz Kruczalak	– 123
Ryszard Łaszewski	– 127
Tadeusz Maciejewski	– 131
Jerzy Młynarczyk	– 137
Eugeniusz Ochendowski	– 141
Henryk Popławski	– 145
Edwin Rozenkranz	– 149
Władysław Rozwadowski	– 155
Marian Rybicki	– 159
Józef Andrzej Straburzyński	– 165
Mirosław Surkont	– 169
Wojciech Szwajdler	– 173
Jerzy Śliwowski	– 177

Jan Winiarz – 181
Jan Wójcik – 185
Remigiusz Zaorski – 187

Rozdział III
Inter vivos. Byli i aktualni Profesorowie
Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego

Monika Adamczak-Retecka – 191
Krzysztof Amielańczyk – 195
Anna Babicka-Wirkus – 201
Ewa Bagińska – 205
Małgorzata Balwicka-Szczyrba – 209
Maciej Barczewski – 213
Tomasz Bąkowski – 217
Mariusz Bogusz – 223
Eugeniusz Bojanowski – 227
Zdzisław Brodecki – 231
Janina Ciechanowicz-McLean – 235
Wojciech Cieślak – 239
Władysław Andrzej Czaplński – 241
Przemysław Dąbrowski – 247
Anna Dobaczewska – 251
Andrzej Drwiłło – 255
Krzysztof Drzewicki – 259
Michał Gałędek – 265
Radosław Giętkowski – 269
Jolanta Gliniecka – 273
Bartłomiej Gliniecki – 279
Jan Michał Grabowski – 283

Krzysztof Grajewski — 287
Jolanta Jabłońska-Bonca — 293
Urszula Jackowiak — 297
Bronisław Jastrzębski — 303
Edward Juchniewicz — 307
Anna Jurkowska-Zeidler — 311
Tomasz Tadeusz Koncewicz — 317
Joanna Kruczałak-Jankowska — 321
Katarzyna Łasak — 325
Anna Machnikowska — 327
Sylwia Majkowska-Szulc — 331
Dorota Maśniak — 335
Dorota Miler — 339
Natalia Mushak — 343
Justyna Nawrot — 345
Oktawian Nawrot — 349
Maciej Nyka — 353
Mieczysław Okręglicki — 357
Przemysław Panfil — 361
Jacek Potulski — 365
Andrzej Powałowski — 367
Dorota Katarzyna Pyć — 371
Bartosz Rakoczy — 375
Marcin Rojszczak — 379
Anna Rytel-Warzocho — 383
Grzegorz Sikorski — 389
Agnieszka Skóra — 393
Tomasz Sokołowski — 397

Leszek Starosta – 401
Sławomir Steinborn – 405
Paweł Sut – 409
Sebastian Sykuna – 413
Anna Sylwestrzak – 417
Jakub Henryk Szlachetko – 419
Dariusz Szpopier – 423
Monika Tomaszewska – 427
Diana Trzcńska – 431
Piotr Uziębło – 435
Krystyna de Walden-Gałuszko – 439
Tomasz Hubert Widlak – 443
Grzegorz Wierczyński – 447
Błażej Wierzbowski – 449
Jacek Tomasz Wiewiorowski – 451
Wojciech Rafał Wiewiórowski – 457
Marcin Michał Wiszowaty – 461
Adam Wiśniewski – 465
Maciej Wojciechowski – 469
Hanna Wolska – 473
Arkadiusz Wowerka – 477
Krzysztof Woźniewski – 481
Alina Wypych-Żywicka – 485
Jerzy Zajadło – 489
Kamil Zeidler – 493
Marcin Zieleniecki – 499

Słowo wstępne

55 rocznica utworzenia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego jest okazją do podsumowań i refleksji. Czas tworzenia Wydziału pozostaje w żywej pamięci coraz to mniejszej grupy założycieli i założycielek. Mijające nieubłagane lata naturalną kolejną biegą ludzkiego życia powodują, że odchodzą od nas wspaniałe postaci związane z historią Wydziału. Warto zachować w pamięci tych, którzy jeszcze wczoraj dzielili się z nami swoją wiedzą i doświadczeniem, których postawy były dla nas wzorem do naśladowania, od których nauczyliśmy się nietłatwej sztuki bycia prawnikami, liderami, obywatelami, dobrymi ludźmi...

W niniejszym tomie znalazły się biografie wszystkich samodzielnych pracowników naukowych pracujących na WPiA UG w ciągu minionego pięćdziesięcioletnia. O wielu z nich opowiadali nam jeszcze żyjący, strażnicy pamięci. Objętość tomu, mimo przyjętych ścisłych ograniczeń dla wszystkich tekstów, zapewne robi wrażenie, świadcząc pośrednio o naukowej sile instytucji. Nie to jednak było naszym celem. Chodziło o trybut dla przeszłości. Każda omawiana Postać wniosła bądź wnosi swój wkład w naukowy, dydaktyczny, tudzież organizacyjny rozwój Wydziału. Z oczywistych względów wkład ten był i jest zróżnicowany. Jedni, wybitni naukowo, pozostawili po sobie szkoły naukowe, dotąd żywe i wydające owoce w postaci licznych publikacji, grantów, uzyskiwanych stopni i tytułów: doktoratów, habilitacji i profesur. Inni pozostawili swoje dziedzictwo organizacyjne, dostosowując Wydział do nowych czasów i idących wraz z nimi wyzwań, aktualizując programy

nauczania, poszerzając ofertę edukacyjną, tworząc nowe kierunki studiów, studia podyplomowe, szkoły i studia doktorskie, centra naukowo-szkoleniowe itp. Inni znowuż realizowali się, poświęcając się rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Mieliśmy i mamy na Wydziale wybitnych dydaktyków. Najwybitniejsi, a wielu z nich odnajdą Szanowni Czytelnicy bez trudu na stronicach niniejszej książki, realizowali się na wielu polach akademickiej aktywności jednocześnie. Słowem: minione pięćdziesięciopięćciolecie wykazuje dowodnie, że Wspólnotę Akademicką, w tym naszą Alma Mater oraz Wydział Prawa i Administracji budują i rozwijają konkretni ludzie.

Mamy nadzieję, że z wielu szczegółów udało się nam utkać kobierzec pamięci, na którym przywoływane postaci choć na chwilę ożyją w naszych oraz Szanownych Czytelników myślach i wspomnieniach. Życie Wydziału to ciągle stawanie się. Trudno uchwycić jeden moment, który mówi o Nim i o Nas całą prawdę. Tych momentów w naszej zbiorowej pamięci jest już na tyle dużo, że zbliżamy się do powiedzenia tego, czym i kim jesteśmy. O naszej wydziałowej jakości świadczą wysokie miejsca rankingowe, uzyskiwane niemal corocznie. Nie one są jednak najważniejsze. Najważniejsze jest nasze własne przekonanie o sile i wartości, na które pracowaliśmy wspólną wytrwałą pracą od początku powstania Wydziału.

Ktoś mógłby powiedzieć, że 55 lat to za mało, że to nie okazja do szczególnej celebry. Nie zgadzamy się z tymi głosami. Tom, który trzymają Państwo w dłoni (tudzież przeglądacie na nośniku elektronicznym), jest dowodem naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego rozwoju. Jego przygotowanie dało nam wszystkim satysfakcję, którą, mamy nadzieję, odczytają Państwo z kart Naszej Księgi Jubileuszowej.

Gdańsk, 20 marca 2025 r.

Prof. UG, dr hab. Wojciech Zalewski
Dziekan Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Gdańskiego

Słowo wstępne od redaktora księgi jubileuszowej

Jubileuszowy rok 55-lecia Uniwersytetu Gdańskiego, w tym Wydziału Prawa i Administracji, skłania do szczególnej refleksji o mijającym czasie, jako że jest to pierwszy – choć „półokrągły” jubileusz – gdy wśród obecnych pracowników Wydziału nie ma już nikogo, kto znałby osobiście wszystkich profesorów związanych z jego historią. Najstarszy dziś wiekiem i stażem pracownik został zatrudniony na Wydziale dopiero kilka lat po śmierci pierwszego z tych, którzy opuścili nas na zawsze. Wielu profesorów nie ma już wśród nas, część jest na zasłużonych emeryturach. Idea księgi jubileuszowej, zawierającej biogramy wszystkich profesorów zatrudnionych na Wydziale, jawi się więc nie tylko jako wyraz szacunku i wdzięczności, ale także jako dokumentacyjna konieczność. Upływ czasu nieubłaganie zatrze ludzkie wspomnienia, jeśli nie zostaną one odpowiednio utrwalone. Nieprzypadkowo obecny Dziekan Wydziału prof. Wojciech Zalewski powierzył funkcję redaktora niniejszego tomu emerytowanemu dziś dziekanowi seniorowi, sięgającemu pamięcią daleko w przeszłość.

Na potrzeby księgi jubileuszowej pojęcie „profesor” traktujemy szeroko, obejmując nim całe spektrum tzw. samodzielnych pracowników akademickich, w obyczajowości uniwersyteckiej zwykle nazywanych właśnie profesorami. Chodzi więc zarówno o osoby mające tytuł naukowy profesora (we wcześniejszych przepisach tzw. profesor zwyczajny), osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (we wcześniejszych przepisach tzw. profesor nadzwyczajny), jak i docentów (w pewnym czasie pracowników naukowo-dydaktycznych, nie tylko dydaktycznych), w tym także docentów bez habilitacji.

Warto przy tym pamiętać, że wielu w Polsce wybitnych profesorów tytularnych – z uwagi na obowiązujące wówczas przepisy – nie przechodziło przez formalny etap habilitacji. Dzieje Wydziału w latach 1970–2025 obejmują łącznie 115 takich pracowników, zatrudnionych na całym etacie lub jego części. Liczba ta nie obejmuje osób zatrudnionych okresowo tylko na umowach o dzieło lub umowach zlecenia.

Przypomnijmy, że Uniwersytet Gdański powstał na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 1970 r., jednak Wydział Prawa i Administracji jako jednostka organizacyjna Uniwersytetu został wymieniony po raz pierwszy dopiero w zarządzeniu Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 kwietnia 1970 r. O ile inne wydziały uniwersyteckie bazowały na jednostkach wcześniejszej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku i Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Sopocie, o tyle Wydział Prawa i Administracji – jako jedyny – dopiero rodził się od podstaw. Rektor Uniwersytetu Gdańskiego prof. Janusz Sokołowski w dniu 1 maja 1970 r. powołał prof. Stanisława Matysika na pierwszego dziekana Wydziału. Głównym zadaniem było wówczas skompletowanie kadry naukowej, rozpoczęcie rekrutacji i przygotowanie programu studiów. W pierwszym roku funkcjonowania Wydział liczył tylko 24 osoby, w tym jedynie 5 profesorów i 2 docentów; rok później już 6 profesorów i 6 docentów. Skład osobowy Wydziału tworzyli nieliczni pracownicy miejscowi (z d. WSP i d. WSE) i liczniejsza grupa pracowników przenoszących się z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz nieliczni z innych uniwersytetów (na początku Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). W roku jubileuszu 5-lecia na Wydziale było zatrudnionych 7 profesorów i 9 docentów.

W omawianym zakresie szczególnie istotnym wydarzeniem było przyznanie Wydziałowi uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych zarządzeniem z dnia 14 kwietnia 1981 r. Jako pierwszy na macierzystym Wydziale stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1982 r. dr Eugeniusz Bojanowski. W roku jubileuszu 30-lecia (2000 r.) Wydział Prawa i Administracji zatrudniał 14 profesorów tytularnych (w tym 3 na drugim etacie), 1 docenta i 13 doktorów habilitowanych.

Idea usystematyzowanego zbioru biografów profesorów na naszym Wydziale po raz pierwszy została zrealizowana w *Księdze jubileuszowej 40-lecia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego* (GSP 2010, t. 23,

red. Andrzej Szmyt), gdzie część III księgi (s. 287–454) zawierała 67 ułożonych alfabetycznie biogramów „samodzielnych” pracowników Wydziału (zmarłych, emerytowanych, wcześniej okresowo lub aktualnie wówczas zatrudnionych). Kontynuację stanowiły 22 biogramy młodszej generacji pracowników, którzy stopień doktora habilitowanego uzyskali w kolejnym 5-leciu dziejów Wydziału (*Księga jubileuszowa 45-lecia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego*, red. Jakub Stelina i Andrzej Szmyt – GSP 2015, t. 32, część III, s. 628–669). Ówczesne biogramy były albo autobiogramami, albo zostały napisane przez inne osoby. Podejście to umożliwiło nieschematyczne przedstawienie sylwetek, ukazując ich odmienności i różne drogi życiowe, w tym uniwersyteckie. Wszystkie biogramy jednak co do swojej istoty były spójne i powstały według określonego schematu, w którym istotną rolę odgrywała warstwa faktograficzno-dokumentacyjna.

Rok 2020 zaowocował jubileuszowym tomem *Nauka prawa w Gdańsku w XX i XXI wieku. Księga 50-lecia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego* (red. Wojciech Zalewski i in.), który – odmiennie niż poprzednio – nie zawierał wyodrębnionej części biogramów profesorów, w zamian oferując obszerne opracowania dziejów i osiągnięć poszczególnych Katedr i Zakładów, w tym skrótowo koncentrując się na sylwetkach pracowników. Upływ czasu sprawił, że prawie wszystkie biogramy wcześniejsze wymagają dziś uzupełnień i aktualizacji, a ponadto w ostatnim 10-leciu stopień doktora habilitowanego uzyskało kolejnych 23 pracowników Wydziału, których biogramy wymagały opracowania od podstaw. Dobrze to uzasadnia konieczność realizacji idei kompleksowego tomu biografii profesorów naszego Wydziału, do czego jubileusz 55-lecia stanowi doskonałą okazję. W rok jubileuszu swego 55-lecia Wydział Prawa i Administracji wchodzi, mając 6 profesorów tytularnych i 48 doktorów habilitowanych (profesorów uczelni). Przywołanie poprzednich opracowań tego typu jest przy tym celowe o tyle, że w części bazują na nich i się do nich odwołują aktualne teksty. Widoczna jest tu świadomość potrzeby uniwersyteckiej ciągłości i pamięci. Liczba biogramów czyni też dziś celowym ujęcie ich w trzy osobne rozdziały, obejmujące kolejno poczet dziekanów (I), biogramy zmarłych (II – *in memoriam*) oraz pozostałych, żyjących i aktualnych profesorów naszego Wydziału (III – *inter vivos*).

Gdańsk, 20 marca 2025 r.

Andrzej Szmyt